

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I. er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: Den kongelige tjener. — Fra misjonsmarken. — Til dere som ikke leser mig. — Reisebrev fra Kjøbenhavn. — En henvendelse til regjeringen. — Oprop til alle gifte katolske damer. — Bokanmeldelse. — Herhjemme. — Ungdoms yrke — Kirkens styrke.

Den kongelige tjener.

20. søndag efter pinse.

Dagens evangelium forteller oss om den kongelige tjener hvis sønn ligger syk i Kapernaum og som derfor går til Kristus og ber om hans hjelp. Tross det at Kristus først tilsynelatende avviser ham gir han sig ikke — han ber atter om hjelp og får til svar at hans sønn vil leve. Sterk i sin tro og sin tillit til Kristi kraft og til den absolutte sannhet i hans ord begir tjeneren sig på hjemveien hvor han mottas av sin husstand som meddeler ham at sønnen er frisk. Etter å ha spurt dem ut om når dette skjedde erkjenner faren at det var på samme tid som Kristus hadde talt til ham — og så ender evangeliet med de skjønne ord: og han trodde selv og hele hans hus.

Denne kongelige tjener har meget å lære oss — men la oss idag se på to trekk hos ham som begge er verd grundig overveielse. Det ene er hans måte å be på. Vi husker nok alle at det store bud er dette: «du skal elske Herren din Gud av *hele* ditt hjerte, av *hele* din sjel og av *hele* ditt sinn» — men vi glemmer at det samme krav gjelder vår *bonn*. Også den skal skje ut fra *hele* vårt jeg, ikke bare som det ofte hender, at vi likesom kun ber med vårt halve hjerte, vår halve sjel, vårt halve sinn — den andre halvdel er samtidig på vidvanke de utroligste steder. Ja, det er ikke så helt sjelden dessverre at vi kan be mekanisk med ord uten tanker eller følelser — iallfall ikke vedrørende det som ordene utsier. Det er innlysende at en slik bønn i beste fall kun kan betegnes som et *forsøk* på å be. Helt uten verdi er den allikevel ikke skjønt den er langt fra å være en levende, personlig bønn og langt fra

kan sammenlignes med den kongelige tjeners. Selv Fadervår kan vi fremsi mens alle andre tankerekker enn bønnen går gjennom vår hjerne eller vi ganske enkelt ikke tenker på noe som helst. Bli vi opmerksomme på dette er det eneste vi har å gjøre å arbeide med oss selv til vi får den rette innstilling, den rette samling, den *hele* sluttede sjelstilstand som ene kan gjøre oss lydhør for Kristi ord, Kristi svar på vår bønn.

Den kongelige tjener var lydhør på den riktige måte: Kristi ord fulgte ham på hele hjemveien som en mektig kraft som fylte ham med tro og tillit. Men det kan også her være grunn for oss til å sammenligne *vår* holdning, når vi har hørt Kristi ord, med *hans*. Kjenner vi ikke til å la en preken gå inn ad det ene øre og ut av det annet — å føle oss oppbygget av prestens vakre tanker og gå hjem i en viss løftet stemning, men allikevel kun grepet halvt: i tanke og følelser vel, men ikke i *vilje*? Men rekker Kristi ord ikke lenger enn til vår forestillingskrets, vekker de ikke kraftige viljebeslutninger med gode forsetter, som vi straks forsøker å omsette i handlinger — da er vi ennå ikke nådd frem til å tilbe og å elske Gud av *hele* vår sjel — vår bønn og kjærighet er halv som etterhvert vårt hele kristenliv blir det. Og da kan vi heller ikke forvente andel i den kongelige tjeners lykkelige lodd.

Men la oss så også se på det annet, som står om den kongelige tjener — de ord om ham vi hører til sist: «han trodde selv med hele sitt hus». Disse ord belyser nemlig så fullstendig hvor levende hans bønn har vært, hvor levende hans tro er — belyser

Fra misjonsmarken —

Religion og kaste i India.

Oprinnelig var det indiske kastevesen — det vil altså si på den vediske tid — ikke annet enn befolkningens inndeling etter de forskjellige stender slik som det finnes den dag idag også i de vestlige land. Men da ariene erobret landet skjerpedes motsetningen mellom de forskjellige samfundsklasser. Det var dog ikke denne innflytelse som skapte kastevesenet i dets strengeste form, men læren om Karma og om sjelevandringen. Det var brahminene, prestene, som omdannet klassene til kaster fordi de tenkte at de på den måte best kunde sikre sitt nedarvede prestedømme og sin sociale stilling over alle andre. De lærte derfor at et menneske fødes som medlem av brahminkasten, fordi han i sin forrige tilværelse på jorden har ført et godt og dydig liv, og at et annet menneske fødes som paria, som medlem av den laveste kaste fordi hans tidligere eksistens var et liv i synd. Derfor satte den minste berøring av en paria, ja selv bare hans skygge, en åndelig flekk på en høiereståendes person og det er let å forstå, hvorledes en slik lære måtte skape en avgrunn mellom de høiere og lavere kaster — for slett ikke å tale om den stilling de kasteløse kom til å innta.

I det 17. og 18. årh. mens jesuittpatrene Nobili og Beschi misjonerte i India var de kristne budbringere delvis nødd til å tolerere kastesystemet og andre i forbindelse med dette stående skikke, da det ellers var helt umulige å utrette noe som helst. Hvis de

hvor virksom og positiv hans hele holdning er. Hvilken mester i propaganda blev han ikke!

Det var ham nemlig ikke likegyldig, hvad hans husstand nu tenkte og trodde om Kristus. Han har påvirket dem alle etter sin hjemkomst — påvirket dem så sterkt at de alle har måtte bøie sig for den kraft han representerer og lenges efter å kunne tro og be som ham. Ikke minst er dette et eksempel til efterfølgelse for vi katolikker heroppe i Norge som ofte lever i et miljø, som ikke deler vår tro. Også vi har møtt den levende virkende Kristus i hans Kirke — men husker også vi på våre nærmeste omgivelser, ber for dem og lever mellom dem slik at de får lyst til å oppleve det samme som vi har gjort?

Når vi nu denne søndag legger vårt bidrag i misjonsbøssene til troens utbredelse — la oss da samtidig legge det gode forsett ved: i ennu høiere grad en hittil gjennom vår bønn og vårt eksempel å virke for Kristi sak: kjærlighetens og offerviljens seiersgang i våre nærmeste omgivelser. Så også vi kan bli kongelige tjenere — tjenere for den Kristi-Konge, hvis fest vi skal feire neste søndag!

vilde vinne kristne blandt de høiere kaster måtte de selv delvis gjøre sig til brahminer, leve deres liv og holde sig borte fra den øvrige befolkning. Senere blev bestemte ting direkte forbudt fra Rom på grunn av utpreget hedenske karaktertrekk ved dem og man krevet enn videre at alle prester skulde avlegge den såkalte «Malabared», ifølge hvilken de forpliktet sig til ikke å tillate noen ukristelige skikker blandt de omvendte. Den dag idag må alle prester, som skal arbeide i det sydlige India, avlegge den samme ed umiddelbart efter at de har mottatt prestevigselen. Men selve kastesystemet blev tillatt av Kirken i tiden fremover fra de første misjonærer kom til landet. Selv i kirkene hadde pariene da sine plasser adskilt fra de høiere klasser og de mottok kommunionen efter de andre. Prest kunde en paria ikke bli.

Med den stigende opplysning i vårt århundre mottok kastevesenet et grunnskudd. Mange indere av de høieste kaster, bl. a. Gandhi og Tagore forstod hvor skadelig det var og pariene selv fikk øinene op for det uretferdige i den forakt hvormed det blev behandlet. Da troen på Karma og sjelevandringen begynte å tape sig mistet også systemet sitt religiøse grunnlag — og pariene optok en kamp om likestilling som stadig foregår den dag idag. Imidlertid er kampens mål ikke så meget social likeverdighet som religiøs — og man kan skjelve mellom tre forskjellige retninger.

Den første og delvis annen retning, hvis hjemsted er Nordindia og Malabarkysten representeres mest av hinduer, som ønsker adgang til templene på like fot med den øvrige befolkning. Den tredje retning trefes hovedsakelig i det sydlige India og omfatter katolikker, som vil ha like rett for alle i kirkene. I den første og annen gruppe står pariene nu rede til å forlate hinduismen og bli kristne eller muhammedanere, hvis man ikke stiller dem like med de høiere kaster — og innenfor den tredje gruppe må man regne med den mulighet at de vil forlate katolisismen hvis ikke deres fordringer blir oppfylt.

På Malabarkysten har de i øvrig oppnådd det de vilde idet den hinduiske raja av Travancore har tillatt dem å betre templene og derved stilt dem like med andre kaster. I Nordindia har de derimot ikke hatt medbør og mulig kan dette skape en gunstig bunn for kristendommen. Derimot er stillingen nokså innviklet i det sydlige India. Enkelte steder er kasteforskjellen praktisk talt utjevnet — andre steder kun delvis, men biskopene håper at de høiere kaster etterhvert vil få så megen kristen kultur at de av sig selv vil innse det berettigede i pariens krav. Om ti år mener man at den verste motstand er brutt og alle katolikker stå på like fot, uansett kaste.

Blandt negre i Østafrika.

Mange tror at misjonering de fleste steder former sig som et triumftog for kristendommens lære. Men også idag gjelder det gamle ord om at «martyrenes blod er Kirkens sæd». Og nesten verre enn å ofre livet er de ublodige ofre av savn, møie, sorger og skuffelser. I Nordrhodesia har arbeidet i de senere år tatt et sterkt opsving men «høstens folk» er altfor få og gang på gang segner prester overanstrengte til jorden i sine beste år. En av vanskelighetene skapes når hedenske foreldre kommer og ønsker å få sine barn døpte, mens man dog samtidig vet at de er ute av stand til å skaffe de små en bare tilnærmelsesvis kristelig opdragelse og til og med bor så langt borte fra misjonsstasjonen at et tilsyn er praktisk talt umulig å føre. Man lar derfor disse foreldre underskrive et dokument — da de ferreste kan skrive undertegner de ved å lage et fingeravtrykk på papiret! — hvorved de forplikter sig til å la barna i bestemte tidsrum opholde sig på stasjonens internatskole. Her forberedes så barna til den første hellige kommunion, lære å skrifte samt får kjennskap til kristen tankegang. En utmerket støtte har prestene i de mange innfødte ordenssøstre, som er knyttet til arbeidet og som kjenner befolkningen på stedet.

Hovedvekten legges imidlertid på mødrenes utdanning. Afrikas kvinner er ikke mer slavinner, men de er ennå sine menn lydige og underdanige, hvilket medfører i praksis, at de har temmelig uinnskrenket makt innenfor hjemmet og især overfor barna. Negrerne elsker barn og en barnerik kvinne betraktes som meget verdifull. Derfor søker man å få kontakt med mødrene i første rekke og søker å opplyse dem gjennom foreninger, ved husbesøk o. l. Et viktig ledd i arbeidet er den høitidelighet hvorved barnas første hellige kommunion feires — negrene elsker farver og prakt og får det ved denne anledning så langt stasjonen formår det, hvorved dagen blir et uforglemmelig minne ikke alene for barnet men for hele dets familie.

I øvrig viser det afrikanske misjonsarbeid en gle-

«Gå ut i verden —»

delig vekst: fra 1927 til 1936 er antallet på katolikker fordoblet idet det er steget fra 3 202 993 til 6 794 951. I øvrig er følgende oversikt ganske interessant:

Land	Katolikkantallet i årene		
	1927	1936	1937
Asia	6 020 029	7 699 227	7 911 370
Afrika	3 202 993	6 354 997	6 794 951
Stillehavslandene . .	2 415 323	2 506 358	2 537 803
Amerika	1 911 717	2 853 511	2 931 024
Europa	771 567	931 163	948 180

»Til dere som ikke leser mig —«

I «TEMPS PRÉSENT» for 30. september har Joseph Folliet skrevet en artikkel med ovenstående tittel som fortjener å leses av alle.

I denne tid som synes å brenne under en ild fra helvete og hvor verden, grepet av galskap, vakler redd mellom krig og fred, tenker jeg med hjertet fylt av sorg på dere alle, mine venner og mine brødre, dere Tysklands katolikker, dere unge kvinner og unge menn, som vi nysst møtte i fredens dal hvor

gledens sol gav fjellene liv — dere sjeler hvis gode vilje gikk foran vår og hvis utholdende styrke føiet sig til våre krefter for i ly av korset å sikre freden. Jeg tenker på dere og jeg har hver enkelt av dere i minne som glimt fra en fortid som var god, og som pant på en fremtid jeg håper vil bli skjonn når den en gang kommer.

Jeg skriver ikke for dere som etter all sannsynlighet ikke får lese mig, fordi dere er skilt fra mig ved avstandens og censurens barrikade — jeg skriver for å avlegge et kristent vidnesbyrd og således lette min samvittighet, for å benytte denne historiske time og — mest av alt! — fordi jeg tror på våre handlingers uendelige rekkevidde gjennom de helliges samfund slik at ad veier, som Gud alene kjenner, kan usynlig strømme av mine fredens ord,

rekke frem til deres herjede hjerter og vederkvege dem.

Og jeg taler ikke alene på egne vegner, men også på vegner av tusener av unge katolske franskmenn som jeg vet deler min smerte og mitt håp.

Det kan skje at en forferdelig skjebne, som vår vilje ikke har noen andel i, vil anbringe oss i nær fremtid med døden i hånd som motstandere overfor hverandre. Som franskmann har Gud betrodd mig å forsvare den franske nasjon som han har skjenket livet under himlens hvelving. Jeg skal gjøre min plikt som franskmann. Frankrikes unge katolikker vil tjene sitt land.

Men i dette øieblikk, hvor skjebnen ser ut til å forandre vår vei, vil vi erklære at vi ikke angrer vårt arbeid for den kristne fred i den tid som er gått. Vi kunngjør at vi er kristne og vil forbli kristne og at vi vil våke over vår katolisismes universalitet og kjærlighet — at det derfor ikke lever noe hat mot dere i oss. Men vi nærer heller ikke noe hat mot eders store land, som har rett til å eksistere og bli æret, like så lite som vi forakter nasjonalsocialismen, hvis villfarelser og misgrep vi beklager i samme grad som Kirken tar avstand fra dem. I våre hjerter lever kun kjærligheten til alle mennesker og viljen til fred på jorden.

Ennu vil vi ikke opgi håpet om en fredelig løsning. Men dersom det uoprettelige skulde skje vet vi at vi dog vil forbli forenet ved ærlig vilje og ved udødelig nestekjærlighet i Kristi mystiske legem, hvorav både dere og vi er lemmer. Og når befrielsens time slår skal vi alle være rede til sammen med dere å bygge en ny verden, Kristi-konges jordiske rike.

Fra Frankrikes frie kirker og fra Tysklands, lagt i lenker, stiger nu om dagen den samme bønn til himlen, til den samme Fader og den samme Kristus. I deres og våre sjeler lever det samme håp til den samme Frelser.

Hvis vi hver holder en av Kristi hender i våre hender vil på tross av alle onde krefter og alt ondt menneskeverk de bånd, som engang for alle er knyttet mellom oss, ikke løses. Om det går mot det bedre eller verre, mot ro eller mot uvær er vi dog knyttet sammen i Kristi kjærlighet til den evige fred.

Reisebrev fra Kjøbenhavn.

Det var med en viss spenning jeg kom til Kjøbenhavn. Ville jeg kjenne mig igjen etter 15 år, og hvordan hadde byen utviklet sig i mellemtiden?

Billedene av det man har sett i ganske ung alder fester sig umåtelig fast i erindringen, så det var en tilfredsstillelse å kunne finne sig tilrette, å høre at man virket hjemmevandt.

Der er vokset op hele nye bydeler siden sist jeg var her, og selv bor jeg i en av dem. Man regner ikke her med østkant og vestkant i samme betydning som hjemme, da byens østkant er et penere strøk å regne for, mens en del av vestkanten er det motsatte. I de nye bydeler mot nord

bor der flest unge mennesker. Det er ingen tvil om at Kjøbenhavn er en storby. Man synes nesten man er kommet fra en småby når man er fra Oslo! Trafikken er voldsom, men det skal sies til Kjøbenhavnernes ros at trafikkkultur har de. Jeg har ikke gått tryggere noe sted enn her! Minnes hvor nervøs jeg var de første dager i Stockholm, etter at jeg var kommet fra Helsingfors, over trafikken og venstrekjøringen. Hvor stod jeg ikke lenge ved de dobbelte gatekryss og speidet forskrekket før jeg våget mig over! Denne nervøsitet gir ikke Kjøbenhavns trafikk mig, men så drives der også en iherdig propaganda for trygg trafikk. Der er ophengt plakater med instruksjoner på lysstolpene ved de mest trafikkerte gater, og publikum blir anmodet om å benytte sig av de opmerkede overganger, selv om det er «en lille omvej». Sykler er flittig i bruk og det er lett forståelig både p.g. a. de store avstander og fordi en sykkel betaler sig selv mange ganger. — Man merker at «trikk» blir en stor utgiftspost!

Kjøbenhavnernes berømte gode humør er iønefallende — hvor de kan være morsomme og pratsomme! Kommer der i trafikken til et lite sammenstøt, bes ikke bare høitidelig om undskyldning, nei, her smiles og vitses det for det har de alltid tid til!

Man har et sterkt inntrykk av at de liker å more sig, og her er et uteliv som vi ikke, i tilsvarende grad, kjenner til. Det er nok litt av en skuffelse for de danske som besøker Oslo, selv om det er av andre grunner de reiser dit. Her har teatrene aften etter aften rød lykte og ofte bestilles billettene 1 uke i forveien.

Er man særlig interessert i mennesketyper er Nørrebro stedet en lørdag eftermiddag. Man skulde tro at alle var på benene! Butikkene har lenge oppe og har flyttet en god del varer utenfor på fortauet, ellers er der gateselgere så man kan visst bli av med sine penger.

Hvor underlig og vidunderlig er det ikke å komme fra gatens pulserende liv, fra alle disse mennesker som styrter, som det ofte ser ut til, åndsfraværende avsted (og til hvad?), inn i en av våre kirker! Det er som to vidt forskjellige verdener, — fra jaget til freden. Hvor trenges der ikke nettop i storbyer disse oaser hvor et opkavet menneske kan slappe av, bli stille, finne sig selv igjen, for så å tale til Ham, å tilbe Ham som er vårt liv og vår fred.

M. L. S.

En henvendelse til regjeringen.

I tilslutning til den artikkel vi i forrige nummer av «St. Olav» bragte av Ella Anker: «Til vern om den kristne tro og moral!» kan vi meddele at det i disse dager er overbragt regjeringen en henvendelse angående den foreliggende situasjon med hensyn til fosterdrapene i vårt land og den lov som man venter. Henvendelsen er vedtatt på et rådsmøte av omkring 70 kjente menn og kvinner. Det heter i den bl. a.:

«På vegne av folkereisningen i 1934 imot fosterdrap henvender vi oss til Den norske regjering og krever en streng og effektiv lov på dette område.

Oprop til alle gifte katolske damer!

Kristus sa engang til sine apostler: «kom avsides til et øde sted og hvil dere litt.» (Mk. 6, 31.) Nu retter han de samme ord til dere idet han oppfordrer dere til å sette dere ved hans føtter og lytte til det han har å si. Dere må for en stund komme ut av den dagligdagse gjenge, bli som Maria «som har valgt den beste del», siden dere ellers stadig er optatt med å gjøre Martatjenester. Hvert menneske trenger ferie, trenger luftforandring, trenger avspenning ellers blir man en maskin, et nummer istedenfor en personlighet fordi tilværelsen blir en tredemølle som dreper åndslivet etter hvert. Vi makter ikke å holde oss i vigør men kommer ut av form og vår ydeevne blir betraktelig nedsatt. Man sier at høifjellsluft er noe av det beste man overhodet kan få for å erholde nye krefter. Men rettetten gir oss nettopp den eftertraktede høifjellsluft, gir vår sjel det fornødne rekreasjonsopphold som alle trenger og alle kan få, hvis vi bare har vilje til å innrette oss. I grunnen kommer en rettetten heller ikke bare dere personlig til gode — også det hele hjem får anledning til å nyte rettetten gode frukter idet derø bærer disse hjem. Ellers vilde jo rettetten være mislykket. Dere får i en rettetten nye impulser og nye krefter til å røkte deres kall som husmor, og da kan dere igjen med fornyet mot ta fatt på denne vektige oppgave som er «et lønnet yrke», da hver plikt-oppfyllelse blir belønnet. Dere kan igjen gå med liv og sjel inn for den store gjerning som venter på dere hjemme, idet dere har lært å røre ved alle ting dere kommer over med en liten tryllestav: den gode mening, hvorved selv små ting blir store.

Franciskus har hatt et Alvernoberg, Ignatius et Man-

resa og — for å ta et eksempel fra den hellige skrift — Paulus har hatt ørkenen, hvor de, lydhore mot Guds inspirasjon blev dannet til Guds herolde og soldater i aktiv tjeneste. Denne rettetten må bli deres Alvernoberg, deres Manresa! Vi tar oss tid til å la de evige sannheter innvirke på oss, blir rusket op av sovne så fremt det er påkrevet, og det gamle fra for får igjen nyhetens charme, får ny slagkraft. Vår gode vilje blir styrket, ingenting synes oss lenger ugjorlig eller umulig, når vi igjen har opdaget sannheten i dette ord: «jeg formår alt i ham som gjør mig sterk!» Men hvorfor i all verden skal jeg skrive mer for å anmode dere til å ta del i rettetten da det jo er i deres egen interesse at dere deltar? Jeg må iallfall gå ut fra at dere har såpass egenkjærighet, at dere vil ivareta deres egne interesser. Vi skaffer dere bare en god anledning — det står til dere å benytte den!

Rettetten blir også i år preket i kapellet på St. Josephs Institutt, Akersveien 4, og begynner den 26. oktober kl. 8 (20). Onsdag, torsdag og fredag (den 26., 27. og 28. oktober) vil pater F. Le Breton, O.P. holde foredrag for dere som forberedelse til Kristi Kongefest søndag den 30. oktober. Alle gifte katolske damer er velkommer. Det er slett ikke påkrevet å være medlem av Elisabethkongregasjonen for å kunne delta i rettetten, og vi vil sette stor pris på å nå flest mulige. Ofr disse tre aftener på å studere og pleie deres sjel liv! Vel mott! Jeg får ikke håpe at dette blir rosten av en, som roper i ørkenen.

Preses for Elisabethkongregasjonen.
fr. Th. Notenboom, O.F.M.

Folkereisningen har med 250 000 underskrifter til kirkemøtes oprop til det norske folk uttalt:

«Fosterdrap strider mot kristen moral og menneskelig ansvarlighet. Grunnlaget for rettsordenen i alle kristne land, menneskelivets ukrenkelighet, skal bevares.»

Vi har ventet lenge på en ny lov, og de nuværende rettløse forhold kan ikke lenger fortsette.

I en tid da den såkalte nye kjønns-moral truer vårt land med avfolkning ved prevensjon og fosterdrap, i en tid da lovens autoritet undergraves ved lagers lovstridige fosterdrapstrafikk, har våre myndigheter intet gjort for å stanse ødeleggelsen og lar lovløsheten bre sig videre til ungdommens forderv.

Den nye kjønns-moral har allerede krevet større tap av menneskeliv enn noen krig kan bringe oss. Antallet av fosterdrap var i 1933 ca. 5000 etter straffelovkomiteens opplysning, derav var ca. 3000 utført av læger. (Komiteens innstilling s. 63.) De fleste av disse ved læger utførte aborter opplyses å være «illegale», «ikke tilstrekkelig medisinsk begrunnet og således helt ulovlige». (Se overlæge dr. med. Harald Natvigs skrift «Fosterdrap» 1926 og dr. Kristine Munchs foredrag i Calmeyergatens Misjons- hus den 11. november 1937, trykt i Moralvernfor- eningens tidsskrift.)

Bare fra 1933 er altså tapet av norske liv nådd op til ca. 30 000 ved fosterdrap alene. Den samlede nedgang i barneklassen i alt siden 1920 er 170 000, idet barneklassen fra 0—15 år i 1920 var 850 000, mens den i januar 1938 var 680 000. Det må ansees som gitt at den vesentligste årsak til denne nedgang er prevensjon og fosterdrap. »

Dernest beklages utnevnelsen av den nye medisinaldirektør, fordi denne er «den mest utfordrende representant for den nye moral» og utryggheten derfor vil økes under de nuværende rettløse forhold.

Henvendelsen citerer dernest en rekke oprop, resolusjoner og forslag som støtter dens tanke og slutter således:

«På vegne av denne folkeopinion med de kristne samfund i spissen krever vi en øieblikkelig lov imot fosterdrap med en effektiv kontroll over lægene efter overlæge dr. med. Natvigs forslag.

Folkets liv og moral må vernes mot videre ødeleggelse.

Samtidig vil vi med tilslutning til bispekollegiets uttalelse henstille til regjeringen å gjennomføre en barnetrygd og andre sociale foranstaltninger til støtte for hjemmene — som mødre hjem, en mere barnevennlig boligbygning og økonomisk hjelp til bosetning o.s.v.»

Bokanmeldelse.

François Mauriac: «Jesu liv», oversatt av Anders Wyller. (Gyldendal Norsk forlag).

Da Mauriac for et par år siden sendte ut i verden en bok om Jesus blev det ikke så lite av forbauselse. Ikke hos det store publikum. Her var det bare glede og takknemmelighet. Men de som gjorde et litt surt ansikt var eksegetene. Det er ingen lettvinne oppgave å skrive Jesu liv. Alle som kjenner de krav moderne historieskrivning stiller vet at når det gjelder Jesus er historien ikke på langt nær det viktigste. Fremragende bibelforskere, f. eks. Pater Lagrange, har derfor alltid avslått å utgi en sammenhengende livshistorie om Jesus. Og så dumper det plutselig på bokmarkedet et «Jesu liv» av en forfatter, hvis navn nok har en god klang i den litterære verden, men for helt andre egenskapers skyld enn historie og bibelstudium. Eksegetene finner forresten grunn til å være en smule misfornøiet med boken. Mauriac gjør en del bommerter i tolkning av teksten. Han bryr sig heller ikke større om «forskningens siste resultater». Han nevner bare med få ord en begivenhet i Jesu liv som er av den aller største viktighet, og som forresten skulde ha utfordret nettopp et geni som Mauriac's: Fristelsen i ørkenen.

Imidlertid glemmer man snart disse mangler når man engang er blitt grepet av den ånd som råder i boken. Forfatterens formål er ikke å lage videnskap, men å vekke tro og anger. Eksegesen har sine fortjenester, men den er også skyld i at mange bibellesere aldri når inn i Skriftens helligdom. Man betrakter fasaden, man studerer det materiale den er bygget av. Bibelen blir en anledning til å studere hebraisk, gresk og hittitisk, tekstkritikk og historie, mens det åpenbarte innhold ligger upåaktet. Mauriac går rett frem til det Aller Helligste. Han vil fremstille Jesus for en vantro og nydelsessyk verden. Menneskene er alltid fristet til å gå forbi Jesus. Mauriac tvinger dem til å stanse for at deres blikk skal møte Jesu blikk, og for at de igjen skal få en anelse om at det eksisterer noget som heter «Mysteriet».

Denne virkning oppnår forfatteren på en genial enkel måte: han lar Jesus og Evangeliet selv tale til oss, like langt borte fra oppbyggelige talemåter som fra rasjonalistisk flatheit, like ubekymret om apologetik som om idylliske stemninger à la Renan. Mange av dem som leser Mauriac vilde ellers kanskje aldri ha åpnet en kristen bok. Men mange som tar denne i hendene av nysgjerrighet, finner mer enn de egentlig hadde ønsket. De mener å finne en forfatter, og så finner de Kristus og — veien til skriftestolen.

Mauriac slår Renans: «Jesu liv» av marken. Selv ikke kristne har igjen fått så meget respekt for Jesus person at de ikke finner nogen tilfredsstillelse i den Kristusskikkelse Renan tegner etter opskrifter fra Hegel og Straus. Hos Mauriac finner de ikke den samme fortryllende sprogkunst som hos Renan; men de blir da også spart for den misstemning det gir å se kunst og skjønnhet i usannhetens tjeneste. Mauriac virker velgjørende ved sin friske, kraftige tro og ved sin evne til å la Evangeliets overjordiske skjønnhet skinne tvers igjennem menneskelige ord sammen med den hemmelighetsfulle fred han fant. Ja, han selv har møtt Jesus. Deri ligger bokens største verdi. Også eksegetene anerkjenner etter et øieblikks dårlig humør den med høie lovord.

Om Anders Wyllers oversettelse er det ikke annet å si enn at den er en sann og edel gjengivelse av Mauriac's verk. Boken vil visstnok også i Norge få den virkning et enkelte. som først bare var nysgjerrige, føler trang til å «rekke sine armer op til sin Frelser» (Pascal). Hvis dette skjer så skal vi takke Gud, forfatteren, Anders Wyller, og så forleggeren som har gitt boken dens vakre utstyr.

A. J. Lutz.

Asgerd Jørgensen: «En ensom vender hjem». (Aschehoug & Co.)

Denne vakre lille boken som nettopp er kommet er en verdifull forøking av vår ikke altfor rike konversjonlitteratur. Det er et ikke helt vanlig liv som utfoldes for oss. Et av naturen dypt religiøst menneske som ubevisst fra barnsben av tenker og føler i samklang med katolsk tanke og følelse, finner veien hjem.

Man er uvilkårlig på vakt mot «omvendelseslitteratur» av hvad art den så er. Det gis jo så meget uekte, så meget sentimentalt og subjektivt betonet av den art som derfor har liten verdi for andre. Anderledes her.

Hennes livs store sorg, det å miste nesten samtidig en trofast ektefelle og sitt eneste barn får i denne boken bare tre — 3 — linjers nøkternt referat. *Sin sorg, sitt tap og sitt personlige følelsesliv* er det ikke forfatterinnen vil blottstille. Nei, troens rikdom i Kirkens skjød er det hun prøver å bringe videre til andre. Og hun *gjør* det. I sin fordringsløse, usentimentale form er boken både lærerik og gripende. Det er utrolig hvor allsidig hun har evnet å fremstille vår hellige Kirke og hvor megen personlig erfaring hun sitter inne med. Vakre og illustrerende er også bokens mange bilder. Jeg vil på det varmeste anbefale boken. Den vil utvilsomt komme til å ha betydning for mange søkende sjeler. Og for oss som har «funnet veien hjem» er lesningen en glede.

H. K. Bergwitz.

I tilknytning til denne anmeldelse skal vi citere hvad «*Kristelig Ukeblad*» 14. ds. skriver om samme bok: «Det er klar og påtagelig katolsk propaganda som er tilsiktet med denne lille bok. Men den er ikke usmakelig, fordi den er følt og ekte og frisk og bunner i det dypt selvoplevte som her er skildret på sympatisk vis, uten alle de unødige spark til protestantisk hold som så ofte vil forekomme.»

Herhjemme

Oslo. Begge de herværende lokalledd av St. Olavsforbundet hadde søndag d. 16. ds. slått sig sammen om en «familieaften» i foreningslokalet Akersveien 5 og uten å overdrive tør man nok betegne den som ualmindelig vellykket. Men så hadde man også noe helt fremragende å by på nemlig politifullmektig Leif Vaglums foredrag: «en orientering i det civile luftvern.» Selvfølgelig hadde det høiaktuelle emne lokket alle mann av gårde og forventningene blev ikke skuffet. Formannen for St. Halvard lokalledd, hr. Kr. Tangstad bød velkommen og introduserte foredragsholderen som en av våre dyktigste politiembetsmenn og chef for luftvernkontoret. hvorpå politifullmektigen gav en klar og grei redegjøring for det civile luftvernets oppgaver under krigstid, ledsaget av instruktive lysbilleder. Han gjennomgikk de forskjellige faremomenter under et eventuelt luftbombardement og hvad som kunde gjøres for å nøytralisere dem og han endte med en

Ungdoms yrke - Kirkens styrke.

„Nu skal vår fremtid bygges.“

Jeg er gartner.

Når en ung gutt som jeg valgte nettop et slikt arbeid som levevei, så var ikke min hovedtanke at her er et yrke med rikelig utkomme, nei, tvert imot, men det var min store interesse for faget som fikk mig til å ta min beslutning. Nu som det er så vanskelig å få arbeide er det ikke givet alle å komme nettop i det arbeide man interesserer sig for. Men jeg er altså en av de heldige. Enda heldigere er jo jeg, som har fått det grunnlag og den tro på mig selv at jeg virkelig kan bli en gartner i Oslo kommunes gartneri. Her får jeg anledning til å følge planten fra frø til frø. Se hvordan de små spirene titter frem av jorden. Disse spirer blir omsorgsfullt behandlet som små barn. Etter som de vokser op kan jeg følge dem fra dag til dag, føle spenningen: blomstrer den i morgen? Hvordan er farven? Neste dag blomstrer den virkelig. Der

inntrengende appell om å melde sig til tjeneste — det var for sent når man først var inne i krisen og det skapte ro i sinnet å vite at man var forberedt til å møte alle eventualiteter. Tordnende applaus takket og gjentok sig da St. Olavs lokalledds formann hr. Bruce hadde overbragt foreningens takk. Senere ut på kvelden dirigerte Øivind Olafsen en meget vellykket «allsang» og last but not least fikk St. Olavs nye sogneprest en hjertelig velkomsthyldest av hr. Bruce som mgr. Snoeys besvarte i muntre og anslående ord.

Drammen. I disse dager avsluttedes i den katolske kirke den første etappe i et omfangsrikt interier-arbeide. Den største forandring har prestekoret og alterpartiet undergått. Etter omlegning av det elektriske lysnett som helt til nu var lavspent, kommer især denne del av kirken til sin rett. To store lyskastere, skjult bak korbuen, kaster sine stråler på et praktfullt alterkors, nesten to meter høit, med en ualmindelig vakker Kristus-skikkelse. Krusifikset er holdt i en lys elfenbensfarve, som harmonerer utmerket med den mørkebrune tømmerveggen. Korset er levert av hr. G. Valente, Oslo og blev forært til kirken av St. Elisabethsforeningen der for øvrig har ydet store bidrag til kirkens forskjønnelse. Over hele korbredden henger et kostbart draperi som bakgrunn for alteret. Draperiet er en gave fra et menighetsmedlem.

Kirken virker meget rummeligere nu, da den uforholdsmessige store prekestol er fjernet. Nu danner korbuen en ren og ubrutt ramme omkring alterpartiet.

Under orgelpulpituret er det plassert en skriftestol helt i stil med kirken for øvrig.

Så snart centralopvarmningen er ferdig og St. Laurentiusalteret har fått sin plass, vil den lille kirke hvis beliggenhet jo er strålende, i sannhet bli en prydd som menigheten kan være stolt av.

K. F. F.

står den i all sin prakt, som det beste bevis på Guds allmakt og skaperverk. Når så blomsten faller av, står der igjen kraften til en ny blomst: frøet. Hvis alle gartnere så med slike øine på sitt yrke, da vilde de se hvilken rikdom de har, selv om det ofte er hardt arbeid. Se bare hvordan kirken sammenligner Guds mor med en blomst, da helst med en ren og skjær lilje.

Nu er det ikke bare blomster vi beskjeftiger oss med. Gå en gang i en av parkene og se på de høie trærne. Enten de er slanke eller fyldige er de også behandlet med den største omhu. Det første man gjør er å ta en liten del av en gren, stikke den ned i jorden i en varmbenk til den får rot. Så vokser den op og blir et lite tre av fasang. Alt i ett med at det blir beskåret for å få en riktig og pen krone og bundet op til en staur for å få en rank og rett stamme. Nu kan leserne selv tenke hvilket arbeide og omsorg det må til for at treet kan vokse op og bli slik som vi ser dem ute i parkene våre. Derfor: vern, og rettlend andre til å verne om hvad vi gjør for å skape vakre omgivelser. Og som katolsk ungdom, husk at alt det vakre er en gave fra Vårherre.

Rolf Ole H. Sand.

Vi speiderpiker —

Innen den katolske menighet er det nu skjedd hvad vi nesten synes er et under: det er dannet en speiderpiketropp. Det har alt lenge vært tale om at det skulde bli en katolsk speiderpiketropp, men det har aldri vært nogen som har hatt nogen større kjennskap til det, men nu er det da endelig blitt en tropp som jeg er fører for. I begynnelsen syntes jeg det var litt vanskelig med disse pikene som jeg aldri hadde snakket med, og som hadde langt andre interesser enn speiderarbeidet. Jeg blev imidlertid inbudt til et av Theresiaforeningens møter hvor jeg skulde forklare litt om hvad speidersaken egentlig var. Interessen var ikke særlig stor i førstningen, men det var da til slutt fire stykker som besluttet å begynne. Vi syntes nok det var få, men vi håpet å få fler bare vi hadde kommet i gang. Og vi fikk rett; snart var vi ni stykker og vi la trostilig i vei med tredjegraden. Og da tre måneder var gått, var prøven tatt og optagelsen skulde finne sted. Vi skulde ha stor fest med en del innbudte gjester og andre speiderpiker fra forbundet. Optagelsesfesten var strålende, og vi blev optatt i Norsk Speiderpikerforbund av kretssjefen, frk. Lill Blütecher.

Så kunde vi legge i vei med annengraden. Men vi syntes vi skulde ha nogen flere med oss, og vi skrev og ringte og snakket med en del av de unge pikene, og nu var interessen våknet. Så nu er vi 24 stykker i alt.

Det er ikke bare blandt pikene det er stor interesse, det er også en mengde voksne som har vist sin interesse, det har de store gavene vi har fått fra dem vist.

Det er ikke mange speidere som har det så fint som oss. Vi har fått et flott lokale til vår disposisjon som vi besidder helt alene hver torsdag fra halv fem og ut over. Alle andre må ha sine speidermøter rundt om i hjemmene og det er mange ganger ikke så kjekt. Troppsflagg og troppsbanner har vi også fått som gave fra utenforstående, så det er nok mange som har grunn til å misunne oss.

Og nu skal vi fire og tyve forsøke å danne en riktig kjekk speiderpiketropp her i Oslo. Og det er mitt høieste ønske at disse 24 skal bli slik som lord Baden-Powel vil at alle speidere skal bli: karaktersterke, sunde og glade mennesker som alle kan stole på, så at man ved den minste anledning skal kunne merke på dem at det er en speider man har for sig.

Innen tre måneder vil Oslo 8. tropp marsjere oppover kirkegulvet alle i sine speiderdrakter. Da er jeg sikker på at mange kaster misunnelige blikk på oss. Men vi vet også selv hvor stort ansvar det er å bære denne drakten. Det er nok mange som tror at vi er speidere bare for å ha en slik fin uniform. Men det kan jeg forsikre dere alle, de er ikke slik disse pikene. Det har vært mig en stor glede å se hvor alvorlig de tar sine oppgaver som speidere. Hvis Oslo 8. tropp fortsetter slik som den er begynt, er jeg sikker på at om noen år er vi blandt Oslos kjekkeste tropper.

Jeg benytter anledningen til å oppfordre alle foreldre til å la sine barn bli speidere, og dere speidere ber jeg alltid huske speidernes valgsprog: «Vær beredt».

Med speiderhilsen
Ingrid Gonella.
Troppsfører Oslo VIII.

Hvad vi synes om film, bøker m. v.

Filmen: «Jeg anklager —»

Hvordan kan europeerne idag tenke på en ny krig mens de som undslapp den forrige, «den siste» krig ennå lever? Det er den tanken som Abel Gance har hatt da han satte opp denne storslagene, uhyggelige antikrigsfilm. Han ruller opp for oss hvordan millioner menneskeliv ofres, og ofres unødige, som de 12 som på krigens siste dag blir sendt på oppløring, skjønt alle vet at de ikke har håp om å komme levende tilbake. Etter fredsslutningen sverger den eneste, som undslipper av «de 12», på de falnes graver at han skal vie hele sitt liv til å stanse en kommende krig. Han greier det også ved

hjelp av sine døde kamerater som reiser sig av jorden og skremmer representanter for alle jordens land til å inngå en evig fredspakt.

Her ligger den største innvending mot filmen. Tross den løsning Abel Gance fremsetter er den negativ. Regissøren vil likesom de falne soldater skremme menneskene til å forstå krigens redsler. Men et sjokk er aldri så stort at det ikke kan glemmes, og den nye generasjon vil uten selv å vite det, uten å ville det, uten å kunne noget for det, arbeide sig frem til det samme kritiske punkt og det samme sammenbrudd som i 1914, hvis ikke mentaliteten blir forandret. Utveien er hverken «j'accuse» eller «j'appelle», men «elsker hverandre». Og dette som skulde vært moralen i filmen, blir bare såvidt nevnt.

Skjønt vi ser katolske prester og katolsk fromhet meget vakkert fremstillet flere steder i filmen, ser det dog ut til at Abel Gance mener at Gud er overflødig og at menneskene selv kan stanse krigen. Den forsamling av alle verdens stater som vi ser tre sammen og proklamere «den evige fred», har vi jo i grunnen møtt så mange ganger før, vi vet så godt at ingen statsmann vil krig. Det vi burde få vite var at freden bare kan opnås ved at verden virkelig er én hjord, som ledes av den gode hyrde. Først når alle mennesker lever etter bibelens ord: «Elsker hverandre» opnåes den evige og effektive fred: Kristi fred. Når kommer den film som innprenter oss dette? Tenk for en misjon den har!

Men disse innvendinger til tross er «Jeg anklager —» i aller høieste grad severdig og jeg anbefaler alle å se dette gripende anklagedokument mot tidens mentalitet.

Øia.

Et ungdomsliv —

Et ungdomsliv er skjønt som morgenrøden,
når kun det leves helt i Herrens frykt.
Det knekkes ei av stormvær eller døden,
når det på klippen Jesus Krist er bygt.

Ditt hjerteliv må fremforalt bevares,
dine barnetro, ditt håp, din kjærlighet.
Ti engang skal for alt jo regnskap svares,
når dagens strid er endt og sol går ned.

Din ungdoms sti bør alltid ren å være
og like lys ved dag og dunkle natt.
Det skjer kun når Guds ord, det store, klare
er veiens lys og hjertets beste skatt.

X.

Katolsk ungdom til Oxford.

Igjennem en lengere årrekke har Englands katolske sociale foreninger sendt unge mennesker av arbeiderstanden til det berømte universitet i Oxford, hvor de ved hjelp av stipendier har kunnet opholde sig for å studere socialøkonomi og socialvidenskap. I år har syv av disse stipendiater tatt de avsluttende eksamener og fått stillinger innenfor de forskjellige katolske sociale organisasjoner.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co.s Boktrykkeri, St. Olavsgt. 24 - Oslo.